



Ympäristöluvut

Asia

Uuden Kappelinsalmen ratasillan rakentaminen ja nykyisen sillan purkaminen, Pori

Hakija

Väylävirasto
PL 33
00521 HELSINKI
1010547-1

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristölupavastuualue
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI
Puhelinvaihtel: 0295 016 000
ymparistoluvat.etela@avi.fi | www.avi.fi

Sisällysluettelo

1	Perustiedot	5
1.1	Hakemuksen vireilletulo	5
1.2	Luvan hakemisen peruste	5
1.3	Toimivaltainen lupaviranomainen	5
2	Asia	5
2.1	Taustatiedot	5
2.1.1	Sijainti	5
2.1.2	Oikeudet tarvittaviin alueisiin	5
2.1.3	Kaavoitus	6
2.1.4	Lupatilanne	7
2.1.5	Ennakkolausunnot	7
2.2	Vesitaloushanke	7
2.2.1	Hankesuunnitelma	7
2.2.2	Rakenteet ja rakentaminen	8
2.2.3	Haittojen ennaltaehkäisy	10
2.3	Ympäristön tila ja vaikutusarvio	10
2.3.1	Lähiympäristö ja maankäyttö	10
2.3.2	Luonnonarvot ja luonnonsuojelu	11
2.3.3	Muinaismuistot ja kulttuuriperintö	12
2.3.4	Maisema	12
2.3.5	Maa- ja kallioperä sekä pohjavesi	12
2.3.6	Merialue	13
2.3.7	Vesiliikenne	16
2.4	Hyödyt ja menetykset	17
2.5	Arvio menetyksistä ja niiden korvattavuudesta	18
2.6	Tarkkailu	18
2.6.1	Vaikutustarkkailu	18
2.6.2	Kirjanpito ja raportointi	19
2.7	Aikataulu	20
3	Käsittely	20
3.1	Tiedottaminen	20
3.2	Lausunnot	20



3.2.1	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto.....	20
3.2.2	Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) lausunto	22
3.2.3	Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto	23
3.3	Muistutukset ja mielipiteet	23
3.4	Selitys	23
3.4.1	Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnosta	23
3.4.2	Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnosta	24
3.4.3	Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) lausunnosta.....	25
3.5	Muistutus/mielipide kuulemisajan jälkeen.....	26
4	Aluehallintoviraston ratkaisu	26
4.1	Vesitalouslupa	26
4.2	Korvattava päätös	26
4.3	Lupamääräykset	26
4.3.1	Rakenteet.....	26
4.3.2	Töiden suorittaminen.....	27
4.3.3	Kunnossapito	28
4.3.4	Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi	28
4.3.5	Tarkkailu	28
4.3.6	Töiden aloittaminen ja toteuttaminen	28
4.3.7	Ilmoitukset	28
5	Ratkaisun perustelut	29
5.1	Hankkeen tarkoitus ja hankkeesta saatava hyöty	29
5.2	Hankkeesta aiheutuvat menetykset.....	29
5.3	Natura 2000 -verkoston kohteet, luonnonarvot ja meren- ja vesienhoitosuunnitelma	30
5.4	Käyttöoikeuden myöntäminen	31
5.5	Luvan myöntämisen edellytykset ja intressivertailu	31
6	Vastaus lausunnoissa ja muistutuksessa/mielipiteessä esitettyihin vaatimuksiin	31
7	Sovelletut säännökset	32
8	Päätöksen täytäntöönpano	32
9	Käsittelymaksu.....	32
10	Tiedottaminen	32
10.1	Päätös	32
10.2	Päätöksestä tiedottaminen	32



11	Muutoksenhaku	33
12	Liite.....	33
13	Asian käsittelijät	33

1 Perustiedot

1.1 Hakemuksen vireilletulo

Väylävirasto on 31.10.2023 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille pannenassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa hakenut lupaa Kappelinsalmen ratasillan uusimiselle ja vanhan sillan purkamiselle Porin kaupungissa.

1.2 Luvan hakemisen peruste

Hanke on luvanvarainen vesilain (587/2011) 3 luvun 3 §:n 1 momentin 4) kohdan perusteella.

1.3 Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen vesilain 1 luvun 7 §:n 1 momentin perusteella.

2 Asia

2.1 Taustatiedot

2.1.1 Sijainti

Siltapaikka sijaitsee Porin kaupungin edustalla Tahkoluodon ja Lampaluodon välisellä yksiraiteisella rataosalla. Ratasillan eteläpuolella kulkee Reposaaren maantie. Tahkoluodon satama- ja teollisuusalue sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä siltapaikasta luoteeseen. Siltapaikka sijaitsee Väyläviraston hallinnoimalla kiinteistöllä 609-871-5-3, jonka omistaa Suomen valtio.

Siltapaikan alittaa venereitti, joka yhdistää Pihlajavanlahden ja Eteläselän merialueet. Eteläselkä on melko suljettu merialue Lampaluodon, Reposaaren ja Mäntyluodon välissä. Siltapaikalla vesialueen Pori I 609-430-1-18 omistaa Porin kaupunki.

2.1.2 Oikeudet tarvittaviin alueisiin

Uusi ratasilta sijoittuu olemassa olevalle Väyläviraston hallinnoimalle rata-alueelle 609-871-5-3 eikä aluelunastuksia tarvita.

Hakija sopii maanomistajan kanssa uuden sillan rakentamiseen tarvittavan maa-alueen työnaikaisesta haltuunotosta kiinteistöllä 609-430-1-18. Haltuunotto antaa säädetyt oikeudet Väylävirastolle käyttää alueita ja oikeuksia siltasuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

2.1.3 Kaavoitus

2.1.3.1 Maakunta- ja yleiskaavat

Ratasillan alueella on voimassa Satakunnan maakuntakaava sekä Satakunnan vaihemaakuntakaava 1 ja vaihemaakuntakaava 2. Maakuntakaavayhdistelmässä hankealueella kulkee veneväylä.

Siltapaikalla on voimassa 24.3.1997 hyväksytty Reposaaari-Tahkoluoto-Lampaluoto-Ämttöö yleiskaava, jossa silta sijoittuu rautatiealueelle (LR). Siltapaikan alittaa venereitti. Hankealueen läheisyydessä on merkintä vene liikennealue (LV).

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan siltapaikalla on vireillä Tahkoluoto-Paakarit osayleiskaava 2040. Yleiskaavakartan luonnoksessa siltapaikka sijoittuu yhdysradan alueelle. Siltapaikan alittaa veneväylä. Siltapaikan länsipuoleinen penger sijoittuu suojaviheralueelle (EV). Siltapaikan pohjoispuolella on merkintä virkistysalue (V).

Hanke ei vaadi muutoksia maakuntakaava- tai yleiskaavamerkintöihin, sillä hanke sijoittuu olemassa olevalle rata-alueelle. Rakentamissuunnitelmassa esitetyt ratkaisut eivät ole ristiriidassa kaavoissa esitettyjen maankäyttömerkintöjen kanssa.

2.1.3.2 Asemakaavat

Siltapaikka sijaitsee 30.4.1981 hyväksytyllä ja lainvoimaisella Tahkoluoto 73 asemakaava-alueella. Siltapaikka sijoittuu asemakaavan rautatiealueelle (LR) ja sillan eteläpuoleinen alue on kauttakulku- tai sisääntulotien suoja- ja näkemäaluetta (LT). Siltapaikan pohjoispuoli on vesialuetta (W). Siltapaikan alittaa venereitti.

Porin kaupungissa on vireillä Mäntyluoto-Tahkoluoto jalankulku- ja pyöräilyväylän (JKPP) 1. asemakaava ja asemakaavan muutos (609 1774).

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan edellä mainittu vireillä oleva asemakaavamuutoksen aluerajaus ei ulotu rata-alueelle, vaan sen eteläpuoleiselle maantiealueelle (LT).

Porin Mäntyluodon ja Tahkoluodon välille on suunnitteilla noin 8,5 km:n pituinen uusi jalankulku- ja pyöräilyväylä (JKPP). Väylä sijoittuu pääosin Reposaaaren maantien (st 269) ja Kirrinsannantien yhteyteen. Suunniteltava yhteysväli sisältää kaksi siltaosuutta (Reposaaaren silta ja Kappelinsalmen silta). Asemakaavan muutos laaditaan noin 5,6 km:n pituiselle osuudelle.

Kaavamuutoksessa laajennetaan Reposaaressa maantien asemakaavassa osoitettua liikennealuetta (LT) siten, että sille voidaan toteuttaa uusi kevyen liikenteen väylä. Kaavamuutos perustuu vuonna 2022 laadittuun esiselvitykseen, jossa JKPP-väylän linjaus on alustavasti esitetty. Väylän tie-suunnitelman laadinta on käynnistetty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimesta vuonna 2023. Asemakaavan muutos laaditaan niille tieosuuksille, joilla kevyen liikenteen väylä ei sovi nykyisten asemakaavojen mukaisille liikennealueille (LT).

2.1.4 Lupatilanne

Länsi-Suomen vesioikeus on 4.5.1979 antamallaan päätöksellä nro 34/1979 B myöntänyt rautatiehallitukselle luvan Reposaaressa ja Kappelinsalmen siltojen rakentamiseen.

2.1.5 Ennakkolausunnot

Varsinais-Suomen ELY-keskus on todennut 23.8.2023, että hanke vaatii vesilain 3 luvun 3 § mukaisen luvan. Perusteena on valtaväylän tai yleisen kulku- tai uittoväylän sulkeminen tai supistaminen sekä väylän käyttämistä vaikeuttavan laitteen tai muun esteen asettaminen.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö on todennut 22.8.2023, että hanke voidaan toteuttaa luonnonsuojelun näkökulmasta.

2.2 Vesitaloushanke

2.2.1 Hankesuunnitelma

Kappelinsalmen ratasillan uusiminen on osa Väyläviraston Pori–Mäntyluoto–Tahkoluoto-radan perusparannushanketta.

Hankkeessa nykyinen Kappelinsalmen ratasilta puretaan ja sillan tilalle rakennetaan leveämpi ja kantavuudeltaan parempi ratasilta. Yhdessä muiden Väyläviraston Pori–Mäntyluoto–Tahkoluoto-radan perusparannushankkeen toimenpiteiden kanssa tämä mahdollistaa ratasillan akselipainon noston 22,5 tonnista 25 tonniin rataosalla ja varmistaa muun muassa Porin satamien tavaraliikenteen sujuvuuden pitkällä aikavälillä.

Kappelinsalmen ratasillan viereen Reposaaressa maantien yhteyteen on lisäksi parhaillaan suunnitteilla kevyenliikenteen silta. Muita lähialueella olevia hankkeita ei ole tiedossa.

Kappelinsalmen ratasillan uusimisen osalta rakentaminen on suunniteltu alustavasti loppukesälle 2024. Arvioitu rakennustöiden kesto on 2–3 kuukautta.

Siltasuunnitelman koordinaattijärjestelmä on ETRS-GK22 ja korkeusjärjestelmä N_{2000} . Suunnitelmassa vedenkorkeudet on ilmoitettu korkeusjärjestelmässä N_{2000} .

2.2.2 Rakenteet ja rakentaminen

2.2.2.1 Olemassa olevat rakenteet

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan nykyisen Kappelinsalmen ratasillan eteläpuolelle, noin 30 m:n etäisyydelle sijoittuu Kappelinsalmen maantiesilta (T-2849).

2.2.2.2 Nykyinen ratasilta ja sen purkaminen

Hankkeessa nykyinen Kappelinsalmen ratasilta (T-2720) puretaan. Nykyinen ratasilta on rakennettu vuonna 1983 ja sen ylitse kulkee yksi raide. Silta on perustettu maanvaraisesti. Silta on rakennetyypiltään jännitetty betoninen ulokekaukalopalkkisilta, jonka jännemitat ovat 3,0 m + 24,0 m + 3,0 m. Sillan kokonaispituus on 36,0 m, kokonaisleveys 6,0 m ja hyödyllinen leveys 5,5 m.

Purkusuunnitelman vaihtoehdot ovat avoinna. Nykyisen sillan purkaminen voidaan tehdä esimerkiksi leikkaamalla laatta pienemmiksi osiksi ja pudottamalla palaset tehtävän apusillan päälle tai murskaamalla. Purkamisen tavoitteena on, ettei mitään materiaaleja päädy mereen.

Purkutöistä syntyvät jätteet toimitetaan hyväksyttyyn jätteenkäsittelypaikkaan tai -laitokseen voimassa olevien lakien, määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Ylijäämämaat kuljetetaan soveltuvalle sijoitusalueelle.

2.2.2.3 Kappelinsalmen uusi ratasilta

Kappelinsalmen uusi ratasilta on tyypiltään teräsbetoninen jatkuva uloke-laattasilta, jonka jännemitat ovat (1,5 m) + 11,0 m + 14,5 m + 11,0 m + (1,5 m). Ratasillan kokonaispituus on 45 m ja hyödyllinen leveys 8,1 m. Sillan vapaan aukon leveys on 13,45 m ja alikulkukorkeus 2,86 m. Uudessa siltaratkaisussa vesisyvyys on vähintään kolme metriä koko vapaan aukon leveydeltä.

Nykyinen silta puretaan pois perustuksiin saakka ja paikalle tunkataan viereissä rakennettava teräsbetoninen jatkuva ulokelaattasilta, joka perustetaan kallioon ulottuvien porapaalujen varaan.

Uusi silta edellyttää ratapenkereen nostamista nykyisestä enintään noin 0,5 m noin 400 m:n matkalta. Lisäksi oletuksena on, että sillan taustoilla ratapengertä levitetään vesirajaan asti noin metrin verran ulospäin noin

kymmenen metrin matkan molemmin puolin siltaa. Muuten raiteen nosto ei ulotu ratapenkereeseen tai veteen asti.

Urakoitsija laatii sillan porapaalutuksesta, siltakannen rakentamisesta radan sivussa, siirtämisestä paikalleen sekä tarvittavista tuennoista lopullisen rakentamissuunnitelman eri työvaiheineen sekä hyväksyttää suunnitelman tilaajalla. Ratasilta toteutetaan tavanomaisilla materiaaleilla ja tavanomaisia sillanrakennustapoja käyttäen.

2.2.2.4 Työ- ja apusiltojen rakentaminen

Työ aloitetaan rakentamalla työsilta nykyisen sillan eteläpuolelle eli nykyisen ratasillan ja Reposaaressa maantien sillan väliin. Kulku työsillalle tapahtuu lännestä päin. Työnaikaiset rakenteet ovat noin metrin välein asetettavia paaluja. Rakentaminen toteutetaan niin, että ne eivät vaikuta virtaamiin eivätkä aiheuta tulvimista.

Apusiltojen rakenteet määritetään tarkemmin ennen urakkavaihetta. Apusiltojen rakentamisen sekä rakenteiden purkamisen aikana aiheutuu lyhytaikaista veden samentumista. Apusillan rakenteilla on tarkoitus kerätä rakennusjätettä ja näin vähentää materiaalien päätymistä mereen ja haitallisia vesistövaikutuksia.

Urakoitsijalla voi mahdollisesti olla tarve toteuttaa kulku työsillalle pengertäytteen avulla, mikä vaatisi vesialueiden pengertämistä jonkin verran. Tätä ei ole tässä vaiheessa suunniteltu.

Suunnitelman mukaan täyttömassaa tarvitaan sillan luiskiin noin 600 m³ sekä sillan keiloihin ja etuluiskaan 80 m³. Yhteensä pienlouheesta tulee täyttöä noin 680 m². Täytöt jätetään pysyvästi vesistöön.

Työsillan työtelineen päälle valetaan siltakansi, joka siirretään paikoilleen sen jälkeen, kun olemassa oleva silta on purettu.

Urakoitsija selvittää sillalla kulkevien johtojen ja laitteiden tiedot ja määrittelee niiden siirto- ja suojaustoimenpiteet.

2.2.2.5 Massat ja niiden sijoittuminen

Varsinaisia massanvaihtoja ei ole hankkeessa tarpeen tehdä. Sillan taustoja täytetään ja mahdollisesti rakennusvaiheessa vesialuetta hieman pengerretään sillan länsi- tai eteläpuolella.

Siltapaikalla merenpohjan ruoppaus ei kuulu suunnitelmaan eikä sillan alitavaa veneväylää ruopata.

2.2.2.6 Rakentamisen aikainen liikennekatko

Veneily tullaan estämään työaikana kokonaan silta-aukossa neljän viikon työn ajan. Ensimmäisessä vaiheessa (noin 1-2 viikkoa) purkujätettä varten rakennettavat telineet peittävät koko silta-aukon. Toisessa vaiheessa sillan teline ja siirtoradat estävät veneilyn salmessa.

Toisessa vaiheessa voitaisiin periaatteessa sallia soutuveneiden kulku sillan alitse, jos urakoitsijan telinesuunnitelmiin jätetään venettä varten kulku-aukko. Isommat veneet eivät mahtuisi kääntymään veneväylällä. Jos soutuveneiden kulku sallittaisiin rakentamisen aikana työmaan läpi, pitäisi tällöin varmistaa veneilijöiden turvallisuus.

Sillan rakentaminen edellyttää myös raideliikennekatkoa, joka kestää työselostuksen mukaan noin neljä viikkoa. Raideliikennekatkon ajaksi ilmajohdot poistetaan sillan kohdalta nykyisen sillan purkamisen ja uuden sillan siirtämisen helpottamiseksi.

2.2.3 Haittojen ennaltaehkäisy

Tarvittavien tukien poraus sekä uuden Kappelinsalmen ratasillan että työsiltojen osalta saattaa vaikuttaa vedenlaatuun. Riskinä on lisäksi, että purkamisen yhteydessä kiintoainetta tai vähintään pölyä kulkeutuu tuulen mukana mereen. Mahdolliset urakoitsijan vaatimat vesialueen pengerrykset voivat myös vaikuttaa vedenlaatuun. Hankealuetta voidaan rajata kelluvilla puomeilla kiintoaineiden kulkeutumisen estämiseksi.

Rakentamisen aikana urakoitsija seuraa maaperän pilaantuneisuutta. Maamassojen laatua seurataan silmämääräisesti, ja mikäli pilaantuneita maita tai happamia sulfaattimaita havaitaan, työt keskeytetään ja suunnitellaan jatkotoimenpiteet, joilla happamien valuntojen pääsy vesistöihin estetään. Jatkotoimenpiteet selvitetään urakoitsijan, tilaajan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kesken.

2.3 Ympäristön tila ja vaikutusarvio

2.3.1 Lähiympäristö ja maankäyttö

Kappelinsalmen ratasillan etelä- ja kaakkoispuolella noin 250 m:n etäisyydellä sijaitsevilla kiinteistöillä on vakituista asutusta. Noin 200 m:n etäisyydellä sillan pohjoispuolella on pienvenesatama ja virkistyskäytössä olevaa metsää. Lähin laituri sijaitsee ratasillasta noin 80 m pohjoiseen. Tahkoluodon satama sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä ratasillasta luoteeseen. Hankealueen lähistöllä ei ole aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan EU:n uimavesidirektiivin mukaisia uimarantoja.

Hankkeesta ei ole laadittu erillistä meluselvitystä, mutta on oletettavaa, että hankkeen toteutuksella ei ole vaikutusta nykyiseen liikenteestä aiheutuvaan melutasoon hankealueella. Rakentamisen aikana lähikiinteistöjen asukkaille voi aiheutua haitallisia vaikutuksia. Rakentamisesta aiheutuu ympäristöön tilapäistä melua ja tärinää ja työmaaliikenne voi vaikuttaa muuhun liikenteeseen. Rakentamisen aikaiset haitat ovat suhteellisen lyhytaikaisia ja paikallisia.

2.3.2 Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Hankealue sijoittuu eteläboreaaliselle metsäkasvillisuusvyöhykkeelle ja siinä Lounaismaan ja Pohjanmaan rannikon lohkokoon. Hankealueen kasvi- ja eläinlajisto on merenranta-alueille tyypillinen.

Aluehallintoviraston tarkistamien tietojen mukaan hankealue ei sijaitse kansainvälisesti tärkeällä lintualueella (IBA), kansallisesti tärkeällä lintualueella (FINIBA) tai maakunnallisesti tärkeällä lintualueella (MAALI).

Hankkeen pitkäaikaiset vaikutukset luontoon, kasvillisuuteen ja eläimistöön ovat vähäiset, eikä hanke vaaranna linnuston eikä uhanalaisten lajien pesimis- tai liikkumisympäristöjä. Suurimmat vaikutukset syntyvät uusittavan ratasillan läheiselle vesialueelle.

Luonnonarvoihin ja luonnonsuojeluun kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat rakentamisen aikaisesta mahdollisesta vesistön hetkellisestä samentumisesta, mutta vaikutukset on arvioitu väliaikaisiksi ja vähäisiksi. Olemassa olevan Kappelinsalmen ratasillan purkaminen ja uuden ratasillan rakentaminen eivät aiheuta merkittäviä muutoksia kasvillisuudelle tai haitallisia vaikutuksia alueen lajistoon tai läheisten Natura-alueiden suojeluperusteisiin.

2.3.2.1 Suojelualueet

Kokemäenjoen suiston Natura 2000 -alue (SAC/SPA, FI0200079) sijaitsee neljän kilometrin päässä hankealueesta kaakkoon. Kokemäenjoen suisto on Pohjoismaiden laajin ja maamme edustavin suistomuodostuma, joka käsittää runsaasti erilaisia biotooppeja. Alue on myös linnustollisesti erittäin merkittävä. Luonnonarvojen lisäksi alueella on merkitystä virkistyskäytössä.

Gummandooran saariston Natura 2000 -alue (SAC, FI0200075) sijaitsee viiden kilometrin päässä hankealueesta luoteeseen. Alueen suojelun perusteena on useita luontotyyppisiä sekä lintulajeja.

Hankkeella ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia Kokemäenjoen suiston tai Gummandooran saariston Natura-alueiden suojeluarvoihin. Hanke aiheuttaa tilapäistä melua, joka saattaa vaikuttaa hankealueen välittömässä

läheisyydessä esiintyvien lintujen liikkumiseen. Häiriö arvioidaan hyvin vähäiseksi ja vaikutukset merkityksettömiksi. Näin ollen hankkeessa ei ole tarpeen laatia varsinaista luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaista Natura-arviointia.

2.3.3 Muinaismuistot ja kulttuuriperintö

Työmaa-alueella ei ole rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita tai muinaisjäännöksiä.

Noin 200 m ratasillalta pohjoiseen sijaitsee Reposaaaren merikappeli (999000113) ja sen ympärillä muinaisjäännöskohde Kappelinluoto (609010022), jonka alue alkaa noin 160 m ratasillalta pohjoiseen.

Lisäksi noin kilometri hankealueelta etelään sijaitsee valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö Reposaaaren yhdyskunta ja Mäntyluodon luotsi- ja satamaympäristö.

Ratasillan rakentamissuunnittelussa huomioidaan läheiset muinaismuistokohteet eikä hankkeella ole vaikutuksia Reposaaaren merikappeliin tai Kappelinluotoon.

2.3.4 Maisema

Kohteen ympäristö on merellistä saaristomaisemaa. Hankealueen lähistöllä sijaitsee useita maisemallisesti tärkeitä kohteita. Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Ahlainen (MAO020036) sijaitsee lähimmillään reilun neljän kilometrin etäisyydellä koillisessa ja Yyteri (MAO020039) reilun neljän kilometrin etäisyydellä kaakossa.

Hanke ei vaikuta merkittävästi maisemaan uuden sillan valmistuttua, sillä paikalle suunniteltu uusi silta ei ulkonäöltään tai kooltaan poikkea merkittävästi vanhasta ratasillasta. Uuden sillan välitukien sijoittumisella vesistöön ja täten sillan vapaan aukon kaventumisella on vaikutusta maisemaan. Vaikutukset katsotaan kuitenkin kokonaisuutena varsin vähäisiksi.

Uuden sillan rakentamiseen käytetty työalue maisemoidaan, kun uusi silta on siirretty paikalleen ja vanha purettu.

2.3.5 Maa- ja kallioperä sekä pohjavesi

Ratasillan alueella maa- ja kallioperäolosuhteita on selvitetty porakone- ja puristeheijarikairauksin sillan maapenkereen molemmista päistä. Maapenkere on rakennettu vuonna 1983 sillan rakentamisen yhteydessä ja se muodostuu soraisesta hiekkamoreenista.

GTK:n karttapalvelun mukaan maaperä on hankealueella hiekkamoreenia ja merenpohja sekasedimenttiä. Happamien sulfaattimaiden osalta GTK:n mallinnus ei kata hankealuetta. Vaikka läheisellä Mäntyluodon alueella sulfidipitoisten maiden esiintymisen todennäköisyys on kohtalainen, on epätodennäköistä, että sulfidipitoisia maita esiintyisi vuonna 1983 rakennetussa maapenkereessä.

Hankealueelle ei sijoitu tiedossa olevia pilaantuneita maita. Hankealueen täyttöpengkereistä on tehty pilaantuneiden maiden selvitys vuonna 2023. Näytteistä tutkittiin aromaattiset hiilivedyt, oksygenaattit, öljyhiilivedyt $>C_{10}-C_{40}$ sekä bensiinijakeet C_5-C_{10} . Näytteissä ei havaittu kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia minkään tutkitun haitta-aineen osalta. Tutkittua maaperää ei täten pidetä kyseisillä haitta-aineilla pilaantuneena.

Hankealue ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähin pohjavesialue on kymmenen kilometrin etäisyydellä Ahlaisella.

2.3.6 Merialue

2.3.6.1 Yleiskuvaus

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan siltapaikka sijoittuu Selkämeren rannikkoalueen (83) päävesistöalueelle ja Kuuskarinselän vesimuodostumaan, jonka pintavesityyppi on Selkämeren sisemmät rannikkovedet. Kuuskarinselän valuma-alueen (83.01.116) pinta-ala on 2 443 ha. Siltapaikan eteläpuolelle rajautuvan Eteläselän valuma-alueen (83.01.113) pinta-ala on 1 274 ha.

Porin merialueen tila on parantunut pitkään Kokemäenjoen tila parantuessa ja mereen johdetun teollisuuskuorman vähentyessä. Nyt kehityksen suunta on kääntynyt ja Porin edustan tila on heikentynyt Kokemäenjoen kautta mereen päätyvien ravinteiden vuoksi. Kuormitus on etenkin fosforin osalta peräisin hajakuormituksesta, mihin vaikuttaa merkittävästi Loimijoen vesitilanne ja vedenlaatu. Eräänä vaikuttavana tekijänä Selkämeren ravinnekuorman kasvuun arvellaan olevan myös ravinteikkaan veden virtaaminen Itämeren pääaltaalta Selkämerelle.

2.3.6.2 Vedenkorkeudet

Porin Mäntyluodossa noin kolmen kilometrin etäisyydellä siltapaikasta sijaitsee Ilmatieteen laitoksen merivedenkorkeuden havaintopaikka Porin Mäntyluoto.

Havaintopaikan teoreettinen vedenkorkeus vuonna 2019:

keskiylivedenkorkeus MHW $N_{2000} +0,9$ m

keskivedenkorkeus MW $N_{2000} +0,13$ m

keskialivedenkorkeus MLW N_{2000} -0,4 m

Reposaaren maantiepenger rikkoo aallokkoa, minkä vuoksi siltapaikalla aallokko vallitsevasta tuulensuunnasta päin on hillittyä.

Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia vedenkorkeuksiin.

2.3.6.3 Syvyydet

Merialueen syvyys nykyisellä siltapaikalla on noin 3,0 m.

Kappelinsalmen ratasillan työselostuksen mukaan meren pohja on luodattu silta-aukon kohdalta ja on syvimmillään noin -4,2 m.

2.3.6.4 Pohja ja sedimentti

Alueella ei ole tehty pohjasedimentin haitta-ainemäärittäystä. Siltapaikalla tai sen lähialueella ei ole tiedossa sellaista toimintaa, minkä voisi epäillä aiheuttaneen pohjasedimentin pilaantumista.

Koska hankealueen sedimentin pilaantumista ei ole aiheutta epäillä, ei rakennustöiden yhteydessä pohjasedimentin muokkaamisesta arvioida aiheutuvan haitta-aineiden vapautumista veteen.

2.3.6.5 Vedenlaatu

Porin edustan vedenlaatua tarkkaillaan useassa tarkkailupisteessä. Hankealuetta lähin Kuuskarinselällä sijaitsevan vesienhoitoalueiden pintavesien seuranta paikka sijaitsee noin 2,5 km:n etäisyydellä luoteeseen siltapaikasta. Vedenlaatu on vuosina 2010–2019 ollut hyvä ja veden happipitoisuus keskimäärin hyvä myös alusvedessä. Kemiallinen hapenkulutus on indikoinut vähähumuksista ja ravinnepitoisuudet keskimäärin rehevää tai lievästi rehevää vettä. Veden rautapitoisuudet ovat ajoittain olleet kohtalaisen suuret.

Sillan rakennustyöt voivat aiheuttaa veden tilapäistä samentumista, mutta hankkeen ei arvioida aiheuttavan pysyviä tai pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia vedenlaatuun tai merialueen tilaan. Vaikutuksia voidaan ehkäistä minimoimalla vedenalainen kaivaminen ja lisäksi voidaan käyttää silttiverhousta kiintoaineen pysäyttämiseksi. Hankkeella ei ole vaikutusta pintavesien kulkuun eikä se vaikuta ojituksiin tai kuivatukseen alueella.

2.3.6.6 Kalasto, kalastus ja pohjaeläimet

Vuonna 2005 tehdyn selvityksen mukaan Porin edustan merialueella esiintyy taloudellisesti merkittävistä kalalajeista muun muassa silakkaa,

kilohailia, siikaa, lohta, meritaimenta, kuhaa, ahventa, haukea, madetta ja kampelaa. Uhanalaisista kalalajeista alueella tavataan meriharjusta.

Tahkoluodon merituulipuiston YVA-menettelyn aikana alueelta selvitettiin silakan ja siian kutualueet. Tuolloin todettiin, että Tahkoluodon ja Reposaa-ren ympäristössä on runsaasti silakan kutualueita.

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan siltapaikan lähimmät etelä- ja pohjoispuoleiset merialueet ovat vedenalaisen meriluonnon inventointiohjelma Velmun mukaan suotuisaa ahvenen, kuhan ja silakan poikas-tuotantoaluetta.

Hankealue kuuluu Porin kalatalousalueeseen, jonka käyttö- ja hoitosuunnitelma on laadittu ohjelmakaudelle 2021–2030. Suunnitelman tavoitteena on hoitaa ja käyttää kalakantoja kestävästi Luodon-Öjanjärven, jokien ja järvien valuma-alueella. Porin kalatalousalueen vesillä harjoitetaan kaupallista kalastusta, vapaa-ajankalastusta ja jokialueella myös kalastusmatkailua. Kyselyn perusteella tärkeimmät saalisajit ovat taimen, lohi, kuha ja ahven.

Ympäristöhallinnon vedenalaisen meriluonnon VELMU-karttapalvelun mallinnusten mukaan lähialueella sijaitsee rannikkovesille tyypillisiä lajeja kuten katkoja, liejusimpukoita, raakkuäyriäisiä, monisukasmatoja, harvasukasmatoja ja surviaissääskiä. Lisäksi ympäristöhallinnon vedenalaisen meriluonnon VELMU-karttapalvelun mukaan siltapaikan lähistöllä on havaittu uposlehtisistä ahvenvitaa.

Rakentamisella ei arvioida olevan vaikutuksia kalastoon, kalastukseen tai pohjaeläimistöön. Hankkeen toimenpiteiden toteuttaminen ei estä kalatalousohjelmassa mainittujen tavoitteiden toteuttamista.

2.3.6.7 Ekologien ja kemiallinen tila sekä vesien- ja merenhoito

Hankealue sijaitsee Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueella. Vesienhoidon tavoitteena on Kuuskarinselän hyvä tila vuoteen 2027 mennessä. Vesienhoitosuunnitelman mukaan siltapaikka sijaitsee Kuuskarinselän vesimuodostumassa, jonka ekologinen tila on vesienhoidon kolmannella suunnittelukaudella arvioitu tyydyttäväksi ja kemiallinen tila hyvää huonommaksi. Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan Kuuskarinselän biologinen tila on arvioitu tyydyttäväksi, fysikaaliskemiallinen tila hyväksi ja hydrologismorfologinen tila erinomaiseksi. Siltapaikan eteläpuolella sijaitsee voimakkaasti muutettu Eteläselän vesimuodostuma, jonka ekologinen tila on myös tyydyttävä ja kemiallinen tila hyvää huonompi.

Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma vuosille 2022–2027 koskee koko Suomen merialuetta. Ohjelman tavoitteena on parantaa meriympäristön tilaa muun muassa vähentämällä ihmisen toiminnasta meriympäristölle aiheutuvia paineita. Ohjelman toimenpiteet liittyvät muun muassa ravinnekuormituksen ja rehevöitymisen vähentämiseen, vaarallisten ja haitallisten aineiden kuormituksen vähentämiseen, merellisten uusien luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja hoitoon, roskaantumisen vähentämiseen ja merenpohjan koskemattomuuden ja elinympäristöjen tilan parantamiseen.

Hankkeen toteuttaminen ei estä saavuttamasta alueen vesien- ja merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelman tavoitteita.

2.3.7 Vesiliikenne

2.3.7.1 Venereitti

Kappelinsalmen ratasillan alitse kulkee Tahkoluoto-Reposaari venereitti (VL6), joka yhdistää Kuuskarinselän ja Eteläselän vesimuodostumat. Venereitin (tunnus 2060) mitoitussyväys on 1,0–1,2 m ja sen omistaa Porin kaupunki. Veneväylä sijoittuu Porin kaupungin omistamalle vesialueelle 609-430-1-18.

Porin kaupungin neljässä eri venesatamassa on yhteensä noin 490 venepaikkaa. Lisäksi Reposaassa sijaitsee vierasvenesatama, jossa on 50 vierasvenepaikkaa. Aikaisemman vuodelta 1979 olevan selvityksen mukaan alueen tärkein venesatama on Reposaassa, joten pääosa veneistä lähtee suoraan sieltä avomerelle eivätkä siten käytä Tahkoluoto-Reposaari venereitin väylää. Selvityksen mukaan väylää käyttää viikonlopun aikana noin 100–150 venettä, jotka pääsääntöisesti ovat 4–10 m:n pituisia moottoriveneitä.

Tuoreempia tietoja veneväylän käyttäjämäärästä ei ole saatavilla. Veneilijöiden määrä on Suomessa keskimäärin kasvanut. Veneiden lisäksi väylää voivat käyttää myös vesiskootterit. Arvion mukaan veneväylän käyttäjämäärä on voinut tuplaantua, eli viikonlopun aikana veneväylää voi mahdollisesti käyttää noin 300 moottorivenettä ja vesiskootteria. Arkisin veneitä liikkuu väylällä huomattavasti vähemmän.

2.3.7.2 Uuden sillan vapaa aukko

Nykyisen sillan välitukien välinen etäisyys on 23 m. Sillan välituet sijaitsevat noin puolivälissä luiskia, jolloin kolme metriä syvän veneväylän leveys on noin 12 m.

Uudessa siltaratkaisussa vapaan aukon leveys on 13,45 m ja sillan välituet sijoittuvat luiskien alareunaan. Siltaratkaisussa vesisyvyys on vähintään kolme metriä koko vapaan aukon leveydeltä. Vapaan aukon leveys täyttää edelleen väyläluokan VL6 suositellun aukon minimileveyden.

Veneväylän käyttöä rajoittaa vapaan aukon leveyttä enemmän Kappelinsalmen ratasillan ja Kappelinsalmen sillan matalat alikulkukorkeudet. Valmistuttuaan uusi silta ei näin ollen vaikuta vesiliikenteeseen eikä veneväylän käyttöön.

2.3.7.3 Vesiliikennekatko

Rakennustöiden ajaksi Kappelinsalmen ratasillan alittava veneväylä suljetaan arvioilta 1–1,5 kuukaudeksi, millä on vaikutuksia paikalliseen veneliikenteeseen. Hakijan jättämän selityksen mukaan hankkeen uusimmassa aikataulussa veneliikennekatko on suunniteltu alkavaksi kiivaimman veneilykauden jälkeen 1.8.2024.

Suljettu veneväylä on mahdollista kiertää Tahkoluodon ja Reposaaaren länsipuolelta, jolloin kiertoreitin pituus virallisia väyliä pitkin on noin 15,5–16,4 km. Kovan tuulen tai aallokon aikana veneilijöitä voidaan ohjata kiertämään myös siltapaikan itäpuolelta Kooshaakan (Lampaluoto) ympäri. Vesiliikenteen ohjausta varten hankealueelle tullaan hakijan mukaan toteuttamaan riittävät merkinnät, jotka ovat nähtävillä myös pimeään aikaan. Merenkulun turvalaitteiden asettamista varten haetaan väyläpäättös Liikenne- ja viestintävirastolta.

Kulkuyhteyden katkeamisesta tullaan tiedottamaan hyvissä ajoin ja kattavasti eri tiedotuskanavissa netissä, lehdessä, paikallisten venesatamien ja muiden kohtaamispaikkojen ilmoitustauluilla. Lisäksi tiedottamisessa veneilijöiden suuntaan tehdään yhteistyötä muun muassa Reposaaaren venesataman Marina Merilokin kanssa. Hankealueen ja rakennustöiden aikaiset vesirakenteet tullaan merkitsemään selkeästi vesiliikenteen turvallisuuden varmistamiseksi.

Lisäksi rakentamistöistä aiheutuu tilapäistä meluhaittaa vesialueen käyttäjille.

2.4 Hyödyt ja menetykset

Hanke täyttää vesilain (587/2011) 3 luvun 4–7 §:ien mukaiset oikeudelliset edellytykset luvan myöntämiselle. Hanke ei loukkaa sanottavasti yleistä tai yksityistä etua eikä vaikeuta kaavan laatimista.

Hanke parantaa logistiikan kilpailukykyä ja tavaraliikenteen sujuvuutta, vähentää tavarajunien liikennöintikustannuksia sekä vähentää päästöjä. Rataosalla kuljetetaan 0,7 milj. tonnia tavaraa vuosittain. Hanke mahdollistaa

Tahkoluodon sataman mahdolliset uudet tuonti- ja vientikuljetukset sekä transitiokuljetukset. Näin ollen hankkeella on merkittäviä hyötyjä elinkeino-olosuhteille.

Yksityisenä hyötynä hanke varmistaa Porin satamien tavaraliikenteen sujuvuuden pitkällä aikavälillä.

Rakennustöiden ajaksi Kappelinsalmen ratasillan alittava veneväylä katkeaa arvioilta 1–1,5 kuukaudeksi, millä on vaikutuksia paikalliseen veneliikenteeseen. Yleinen menetys on väliaikainen.

Suunnitteluratkaisujen seurauksena otetaan Reposaaressa maantien ja radan väliin jäävältä alueelta maapenkereiden Tahkoluodon puoleisesta päästä noin 1 000 m² rata-alueen ulkopuolista aluetta tilapäisesti rakentamisen ajaksi Väyläviraston haltuun. Uuden sillan rakentaminen ei edellytä maa-alueiden pysyvää lunastamista Väyläviraston rata-alueeksi. Maa-alueiden haltuunotosta ja korvauksista sovitaan maanomistajan kanssa. Hankkeeseen ei sisälly lunastettavaksi merkittyjä rakennuksia. Yksityinen menetys on väliaikainen.

2.5 Arvio menetyksistä ja niiden korvattavuudesta

Luvanhakijan näkemyksen mukaan hanke ei aiheuta korvattavia haittoja tai vahinkoja eikä hakija esitä kalatalousvelvoitetta.

Luvanhakija katsoo Kappelinsalmen ratasillan uusimisesta saatavan hyödyn olevan siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava.

2.6 Tarkkailu

2.6.1 Vaikutustarkkailu

Rakentamisen aikana seurataan silmämääräisesti töistä aiheutuvaa samentumista sekä varmistetaan rakentamisen ajaksi tarvittaessa asennettavan silttiverhon toimivuus. Rakentaminen ja työmaajärjestelyt pyritään toteuttamaan siten, että merialueen samentumista aiheutuu mahdollisimman vähän.

Rakentamisen yhteydessä esitetään vedenlaadun tarkkailua näytteenotoin. Näytteenottopaikoiksi ehdotetaan seuraavia: Kappelinsalmen ratasillasta noin 20 m koilliseen, Kappelinsalmen ratasillasta noin 15 m lounaaseen ratasillan ja Reposaaressa maantien välissä ja Reposaaressa maantiestä noin 20 m lounaaseen. Tarkemmat sijainnit määritetään seurannan yhteydessä. Seuranta alkaa ennen rakentamistoimenpiteitä kesällä 2024.

Näytepisteiltä otetaan näytteitä kolme kertaa. Vesinäytteet otetaan ennen rakentamista ja rakentamisen aikana. Lisäksi otetaan näyte uuden Kappelinsalmen ratasillan käyttöönoton jälkeen, jolla varmistetaan vedenlaadun palautuneen samaan tasoon, kuin se on ollut ennen rakentamista.

Tarvittaessa näytteitä otetaan esitettyä tiheämmin ja seuranta jatketaan.

Näytteenoton yhteydessä mitataan aina virtaama, lämpötila sekä havainnoidaan merialueen ja uoman kunto silmämääräisesti.

Näytteenottaja on vesinäytteenottoon ja -mittaukseen sertifioitu näytteenottaja tai vastaavalla tavalla pätevöitynyt näytteenottaja. Vesinäytteiden käsittelyssä, säilytyksessä ja analysoinnissa noudatetaan Suomen ympäristökeskuksen raportissa 22/2016 esitettyjä laatusuosituksia. Vesinäytteet analysoidaan akkreditoidussa laboratoriossa.

Laboratoriossa tehtävät analyysit pintavesinäytteistä:

- pH
- sähkönjohtavuus
- happi
- kemiallinen hapenkulutus
- kokonaistyyppi
- nitraatti-nitriittitypen summa
- ammoniumtyppi
- kokonaisfosfori
- liukoinen fosfaattifosfori, suodatus 0,4 µm
- kiintoaine
- alkaliteetti
- sameus
- väri
- rauta.

2.6.2 Kirjanpito ja raportointi

Tarkkailuanalyysien valmistuttua tulokset toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tulokset toimitetaan lisäksi ympäristöhallinnon Hertta-tietojärjestelmän vedenlaaturekisteriin (Vesla-rekisteri).

Tarkkailun tulosten pohjalta laaditaan töiden päätyttyä lyhyt yhteenvetoraportti hankkeen vaikutuksista vedenlaatuun. Raporttiin liitetään kaikki analyysitulokset. Yhteenvetoraportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Porin kaupungin

ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta viimeisen näytteenoton jälkeen.

Mikäli seurannan aikana ilmenee poikkeustilanteita, jotka heikentävät alueen vedenlaatua merkittävästi, ilmoitetaan niistä välittömästi Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarvittaessa tarkempi tarkkailuohjelma lähetetään tiedoksi ELY-keskukselle ja sitä voidaan tarvittaessa muuttaa ELY-keskuksen suositusten mukaiseksi.

2.7 Aikataulu

Kappelinsalmen ratasillan uusimisen osalta rakentaminen on suunniteltu alustavasti loppukesälle 2024. Arvioitu rakennustöiden kesto on 2–3 kk. Sillan alittava veneväylä pidetään suljettuna liikenteeltä arviolta noin 2 kk.

3 Käsittely

3.1 Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi/) 23.1.-29.2.2024.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Porin kaupungin verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

3.2 Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom), Porin kaupungilta ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Kalatalousviranomainen ei ole jättänyt lausuntoa asiassa.

3.2.1 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunto

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Y-vastuualue on katsonut, että hankkeelle voidaan myöntää vesilain mukainen lupa.

3.2.1.1 Meren- ja vesienhoito

Ratasiltahanke sijoittuu Kuuskarinselän vesimuodostumaan, jonka ekologinen tila arvioitiin vuonna 2019 päivitetystä luokittelusta tyydyttäväksi, eikä siinä ollut tapahtunut muutosta edelliseen vuonna 2013 tehtyyn luokitteluun nähden. Vesimuodostuman kemiallinen tila arvioitiin hyvää huonommaksi johtuen polybromatuista difenyylieettereistä (PBDE). Vesimuodostumasta ei ole mitattua tietoa kalojen PBDE-ainepitoisuuksista, mutta asiantuntija-arvion mukaan PBDE:n ympäristölaatumnormi ylittyy kaikissa Suomen vesimuodostumissa. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen ja hyvä kemiallinen tila vesimuodostumissa viimeistään vuonna 2027. Merenhoidon tavoitteena on meriympäristön hyvä tila kaikkien merenhoidossa tarkasteltavien 11 laadullisen kuvaajan osalta.

Hankkeen aiheuttama samentuminen ja kiintoainepitoisuuden nousu on paikallista ja hetkellistä, eikä sillä arvioida olevan negatiivista vaikutusta vesien- ja merenhoidon tavoitteiden saavuttamiseen kyseisessä vesimuodostumassa. Hanke tulee kuitenkin toteuttaa mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla esimerkiksi käyttämällä silttiverhousta kiintoaineen leviämisen ehkäisemiseksi. Rakentamisen aikana on myös huolehdittava siitä, ettei mereen päädy rakennusmateriaaleja tai muuta roskaa.

3.2.1.2 Luonnonsuojelu

ELY-keskuksella ei ole ollut kommentoitavaa hankkeeseen luonnonsuojelun osalta.

3.2.1.3 Alueiden käyttö

Hanke sijoittuu voimassa olevan asemakaavan rautatiealueelle (LR), mikä olisi ollut hyvä selkeästi tuoda esille hakemuksen kohdissa 3.3. ja 5.2. Kuvausta 5. puuttuu olennaista tietoa eli rautatiealueen merkintä (LR) ja viereisen länsipuolisen maantietalueen (Kauttakulku- tai sisääntulotie suoja- ja näkemäalueineen, LT) merkintä.

Kohdassa 5.5. on arvioitu maisemavaikutuksia. Kohdassa on huomioitu lähistöllä sijaitsevat arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt. Kohdassa todetaan lisäksi, että uusi silta ei ulkonäöltään tai kooltaan poikkea merkittävästi vanhasta ratasillasta. Tämä ei näytä aivan pitävän paikkaansa, sillä uuden sillan välituet sijoittuvat aiemmasta poiketen vesistöön, jolloin sillan vapaan aukon leveys kaventuu 23 metristä 13,45 metriin. Tällä seikalla on vaikutusta maisemaan, mitä olisi ollut syytä arvioida havainnekuvien avulla ottaen huomioon maiseman kannalta merkittävimmät katse-lusuunnat. Maiseman kannalta pidempiä näkymiä osaltaan peittävät länsipuolella maantie rakenteineen ja itäpuolella läheinen saari, mutta syntyvä uusi tilanne olisi silti ollut hyvä esittää.

3.2.1.4 Tarkkailu

Tarkkailusuunnitelma voidaan hyväksyä luvassa.

3.2.2 Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) lausunto

Suunniteltu silta ylittää Porin kaupungin ylläpitämän Tahkoluoto-Reposaari-venereitin. Venereitin mitoitussyvyys on 1,2 m. Haraussyvyyttä ei ole määritelty tai sitä ei ole kirjattu vesiväylärekisteriin. Hakemuksen mukaan sillan alla vesisyvyys on noin 3 m.

Suunnitellun sillan vieressä olevan toisen sillan alikulkukorkeus on merikartassa 2,6 m. Nykyisten siltojen matala alikulkukorkeus rajaa venereittiä käyttävien alusten kokoa merkittävästi. Venereitti on kuitenkin säännöllisessä käytössä ja alueen läheisyydessä sijaitsee venesatama.

Siltahankkeissa tulisi ensisijaisesti pyrkiä mahdollistamaan vesiliikenteen kulku sillan alitse sen uusimisen yhteydessä tai vähintään ajoittaa tilapäisen vesiliikenteen kulku vilkkaaimman veneilykauden ulkopuolelle. Lupahakemuksen mukaan Tahkoluoto-Reposaari-venereitti on tarpeen sulkea väliaikaisesti tiettyjen rakennusvaiheiden ajaksi. Mahdolliset väliaikaiset vesistön sulkemiset vesiliikenteeltä tulee määrätä vesilain mukaisessa lupapäätöksessä, sillä Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole toimivaltuuksia sulkea vesiliikennettä tilapäisesti rakennustöiden takia. Väylän sulkemisesta on sovittava ylläpitäjän eli Porin kaupungin kanssa.

Vesiliikenteen tilapäinen sulkeminen sillan alitse edellyttää kattavaa merkintää vesiliikenteelle, ja merkintä on tehtävä siten, että se on nähtävillä myös pimeään aikaan (valaistus ja heijastimet). Apuna voidaan käyttää myös esimerkiksi kelluvia erikoismerkkejä. Merenkulun turvalaitteiden asettaminen edellyttää Liikenne- ja viestintäviraston väyläpäätöstä, hakijana on tässä tapauksessa kunta.

Hakemuksen täydennyksessä on esitetty kiertoreitti korvaamaan kulkuyhteyttä Reposaaresta Tahkoluotoon. Kiertoreitti sijoittuu suojaisan saariston ulkopuolelle eikä välttämättä ole käytettävissä kovan tuulen tai aallokon aikana. Tästä syystä väylän sulkemisen tulisi olla mahdollisimman lyhytaikainen tai ajoittua veneilykauden ulkopuolelle.

Sillan alikulkukorkeutta määritettäessä on huomioitava turvallisuusväli, jonka hankealueella voidaan katsoa olevan 0,5 m. Alikulkukorkeus määräytyy salmen matalimman sillan mukaan. Ohjeet vesistön ylittävien siltojen aukkomitoista (Liikenneviraston ohjeita 42/2017) mukaisesti sillan alikulkukorkeus on silta-aukon vapaan korkeuden (keskivedentasosta (MW) sillan alapinnan korkeustasoon) ja turvallisuusvälin erotus. Sillan alikulkukorkeus on merkittävä maastoon rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla

vesiliikennemerkillä. Merkinnän asettamisesta ja ylläpidosta vastaa sillan omistaja.

Hankkeesta vastaavan tulee huomioida alueen vesiliikenne rakennustöiden aikana sekä tiedottaa rakennustöiden aikataulusta väylän ylläpitäjää. Rakennustöistä sekä niiden vaikutuksista alueen vesiliikenteelle on tiedotettava lisäksi paikallisesti. Hankealue ja rakennustöiden aikaiset vesirakenteet tulee merkitä vesillä liikkujien tiedoksi riittävän selkeästi vesiliikenteen turvallisuuden varmistamiseksi rakennustöiden aikana. Hankkeesta vastaavan tulee huolehtia, ettei rakennuskohteen vesistöön jää rakentamisvaiheen rakenteita tai materiaaleja.

Liikenne- ja viestintävirasto toimii Suomen merikarttaviranomaisena ja julkaisee Suomen meri- sekä järvialueilta painettuja ja elektronisia merikarttoja. Hankkeesta vastaavan on ilmoitettava siltatöiden valmistumisesta Traficomin verkkosivuilla olevalla vesistön ylittävän sillan valmistusilmoituksella. Valmistusilmoituksen perusteella sillan sijainti- ja alikulkukorkeustieto merkitään merikartalle. Sillan valmistusilmoitus ja mahdollinen esitys väyläpäätökseksi -lomake on toimitettava joko verkkosivujen kautta, sähköpostitse tai postitse.

3.2.3 Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Kappelinsalmen ratasillan alta ei pääse kulkemaan virallista väylää loppukesällä tai syksyllä 1–1,5 kuukauteen. Kappelinsalmen veneväylä yhdistää Eteläselän ja Kuuskarinselän, joilla kummallakin on sekä vapaa-ajan että kaupallista kalastusta.

Kulkuyhteyden katkeamisesta on tiedotettava hyvissä ajoin Kappelinsalmen sillalla sekä lehdessä, koska kiertoreitti on pitkä ja se kulkee vaativammissa olosuhteissa. Käytettävä työkalusto ja -menetelmät on valittava siten, että työstä aiheutuvat pölypäästöt jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Lisäksi pölyämistä tulee tarvittaessa estää kastelulla. Hankealueen rajaaminen kelluvilla puomeilla on suositeltavaa jätteen ja kiintoaineksen kulkeutumisen estämiseksi.

3.3 Muistutukset ja mielipiteet

Asiaan ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

3.4 Selitys

3.4.1 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunnosta

Hankkeella tullaan käyttämään siltiverhousta kiintoaineksen leviämisen ehkäisemiseen. Selityksen kuvassa 1 on esitetty siltiverhojen käyttöä

valmistelevien töiden aikana ennen veneliikenteen katkoa. Kuvassa 2 on esitetty silttiverhojen käyttöä veneliikenteen katkon aikana 1.8.2024 alkaen. Rakentamisen aikana huolehditaan, ettei mereen päädy rakennusmateriaaleja tai muuta roskaa käyttämällä silttiverhojen lisäksi kelluvia puomeja hankealueen rajaamiseen. Mikäli veneliikenne saadaan mahdollistettua hankealueen läpi myös rakentamisen aikana, tällöin silttiverhoja ja kelluvia puomeja ei käytetä veneliikenteen mahdollistamiseksi. Tälle ajalle ei ole tiedossa voimakkaasti samentumista aiheuttavia työvaiheita eikä täten akuuttia tarvetta silttiverhojen käyttämiselle. Työnaikaiset rakenteet pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan siten, että veneliikenteelle jätetään noin 2,0 * 3,0 m aukko. Turvallisuuskäsitteet huomioiden tämä ei ole välttämättä mahdollista. Urakoitsija suunnittelee työnaikaiset rakenteet ja selvittää onko veneliikenne mahdollista järjestää turvallisesti rakentamisen aikana hankealueen läpi.

Uuden sillan välitukien sijoittumisella vesistöön ja täten sillan vapaan aukon kaventumisella on vaikutuksia maisemaan. Vaikutukset katsotaan kuitenkin kokonaisuutena varsin vähäisiksi. Valitettavasti hakija ei tähän ajanhetkeen saa tuotettua havainnekuvia uudesta sillasta ja sen maisemallisista vaikutuksista.

Hankealue sijoittuu voimassa olevan asemakaavan rautatiealueen (LR) alueelle.

Selityksessä todettua on vesiliikennekatkon osalta lisätty tämän asiakirjan kohtaan 2.3.7.3.

Muilta osin hakija ottaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen lausunnon tiedoksi ja huomioon.

3.4.2 Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnosta

Kulkuyhteyden katkeamisesta tullaan tiedottamaan hyvissä ajoin ja kattavasti eri tiedotuskanavissa netissä, lehdessä, paikallisten venesatamien ja muiden kohtaamispaikkojen ilmoitustaulut jne. Lisäksi tiedottamisessa veneilijöiden suuntaan tehdään yhteistyötä muun muassa Reposaaren Marina Merilokin venesataman kanssa.

Pölyämistä aiheuttavat työvaiheet pyritään tunnistamaan ennakoon, työsuunnittelulla pyritään minimoimaan aiheutuvat pölypäästöt ja tarvittaessa pölyämistä estetään esimerkiksi kastelulla. Kiintoaineksen kulkeutumista hankealueelta merialueelle estetään silttiverhoilla. Kelluvien jätteiden leviämisen estämiseksi käytetään kelluvia puomeja. Silttiverhoja ja kelluvia puomeja käytetään vain silloin, kun ne eivät estä veneliikennettä. Ilman pienhiukkaspäästöjen vähentämiseksi urakassa käytettävien kuorma-

autojen on täytettävä vähintään Euro IV luokan ja työkoneiden vähintään Stage IIIA luokan vaatimukset Väyläviraston vaatimusten mukaisesti.

3.4.3 Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) lausunnosta

Hankkeen uusimmassa aikataulussa veneliikenteen katko on suunniteltu alkavaksi 1.8.2024. Veneliikenne hankealueen läpi on kokonaan poikki vähintään siihen asti, että työnaikaiset rakenteet on saatu rakennettua. Työnaikaiset rakenteet pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan siten, että veneliikenteelle jätetään noin 2,0 * 3,0 m aukko, jolloin veneliikenne olisi auki arviolta syyskuun ajan. Turvallisuusnäkökohdat huomioiden tämä ei ole välttämättä mahdollista. Urakoitsija suunnittelee työnaikaiset rakenteet ja selvittää, onko veneliikenne mahdollista järjestää rakentamisen aikana hankealueen läpi turvallisesti. Tietyt työvaiheet, kuten uuden sillan betonointi, vaativat veneliikenteen tilapäistä keskeyttämistä myös syyskuun aikana. Näitä lyhytkestoisia katkoja varten paikalle toteutetaan tarvittava liikenteenohjaus ja työt keskeytetään välillä veneliikenteen päästämiseksi hankealueen läpi. Veneliikenne katkaistaan kokonaan uudestaan uuden sillan paikalleen tunkkaamisen ja työnaikaisten rakenteiden purkamisen ajaksi. Veneliikenne olisi töiden toteutuksen aikana suljettuna arviolta lokaan alkuun ajan. Veneväylän sulkemisesta sovitaan Porin kaupungin kanssa.

Hankkeen uusimmassa aikataulussa veneliikenteen katko on suunniteltu alkavaksi 1.8.2024 kiivaimman veneilykauden jälkeen. Kovan tuulen tai aallokon aikana veneilijöitä voidaan ohjata kiertämään myös Kooshaakan (Lampaluoto) ympäri. Vesiliikenteen ohjausta varten hankealueelle tullaan toteuttamaan riittävät merkinnät, jotka ovat nähtävillä myös pimeään aikaan. Merenkulun turvalaitteiden asettamista varten haetaan väyläpäätös Liikenne- ja viestintävirastolta.

Sillan alikulkukorkeus tullaan merkitsemään maastoon rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla vesiliikennemerkillä Liikenne- ja viestintäviraston ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Riittävät turvallisuusvälit pyritään huomioidaan myös työnaikaisiin rakenteisiin mahdollisesti jätettävän veneliikenteen aukon kohdalla.

Kulkuyhteyden katkeamisesta tullaan tiedottamaan hyvissä ajoin ja kattavasti eri tiedotuskanavissa kuten netissä, lehdessä, paikallisten venesatamien ja muiden kohtaamispaikkojen ilmoitustauluilla jne. Lisäksi tiedottamisessa veneilijöiden suuntaan tehdään yhteistyötä muun muassa Reposaaren Marina Merilokin venesataman kanssa. Hankealueen ja rakennustöiden aikaiset vesirakenteet tullaan merkitsemään selkeästi vesiliikenteen turvallisuuden varmistamiseksi. Hankkeen päättyttyä hakija huolehtii, ettei rakennuskohteen vesistön jää rakentamisvaiheen rakenteita tai materiaaleja.

Hakija toimittaa siltatöiden valmistumisesta ilmoituksen ja väyläpäätöstyksen Liikenne- ja viestintävirastolle.

3.5 Muistutus/mielipide kuulemisajan jälkeen

Aluehallintovirastoon on 16.5.2024 saapunut muistutus tai mielipide (**Jari Tiainen**), jossa on muun muassa todettu, että kyseessä on vilkasliikenteinen veneväylä, jota ei voi sulkea kesäkaudella. Luvassa tulisi ottaa huomioon sillan rakennusaika eli aloitus esimerkiksi lokakuulle.

4 Aluehallintoviraston ratkaisu

4.1 Vesitalouslupa

Aluehallintovirasto myöntää Väylävirastolle luvan uuden Kappelinsalmen ratasillan rakentamiseen ja nykyisen ratasillan purkamiseen hakemuksen 31.10.2023 ja sen täydennysten mukaisesti Porin kaupungissa.

Kappelinsalmen ratasilta sijaitsee kiinteistöllä 609-871-5-3. Aluehallintovirasto myöntää Väylävirastolle väliaikaisen käyttöoikeuden hankkeen tarvitsemaan maa-alueeseen kiinteistöstä Pori I 609-430-1-18.

Hankkeesta tai myönnetystä käyttöoikeudesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvanhaltijan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

4.2 Korvattava päätös

Tämä päätös korvaa Länsi-Suomen vesioikeuden 4.5.1979 antaman päätöksen nro 34/1979 B Kappelinsalmen ratasillan osalta. Muilta osin kyseinen päätös jää voimaan.

4.3 Lupamääräykset

4.3.1 Rakenteet

1. Kappelinsalmen ratasilta on rakennettava 10.10.2023 päivätyn yleispiirustuksen nro T-134-1 (mittakaava 1:100) mukaisesti. Sillan kokonaispituus on 45 m ja jännemitat ovat $[(1,5) + 11,0 + 14,5 + 11,0 + (1,5)]$ m. Sillan hyötyleveys on 8,1 m.

Sillan alikulkukorkeus on 2,86 m keskivedenkorkeudesta ($N_{2000}+0,113$ m) mitattuna ja silta-aukon vapaa leveys 13,45 m.

2. Vesialuetta saa täyttää massoilla, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnsarvot. Pysyvien merialueen täyttömassojen kokonaismäärä saa olla korkeintaan 800 m³rtr.
3. Sillan alikulkukorkeus on merkittävä Liikenne- ja viestintäviraston ohjeistuksen mukaisesti ottaen huomioon Kappelinsalmen toisen sillan alikulkukorkeuden. Merkinnät on tehtävä myös työsiltaan, jos silta-aukossa liikennöidään tilapäisesti rakentamisen aikana.

4.3.2 Töiden suorittaminen

4. Jokainen työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä vesiympäristölle sekä vesiliikenteelle.
5. Työalue ja rakennustöiden aikaiset vesirakenteet tulee merkitä riittävän selkeästi Liikenne- ja viestintäviraston ohjeistuksen mukaisesti.
6. Silta-alueen alittavan Tahkoluoto-Reposaari venereitin sulkemista edellyttävät toimenpiteet on tehtävä vilkkaimman veneilykauden (juhannuksesta heinäkuun loppuun) ulkopuolella.

Muutoin veneilykauden aikana (1.5.–30.9.) veneväylä saadaan pitää suljettuna yhteensä noin kahden kuukauden ajan. Sulku voidaan toteuttaa yhtäjaksoisesti tai useammassa lyhyemmässä jaksossa. Veneilykauden ulkopuolella 1.10.–30.4. veneväylä saadaan sulkea tarpeen mukaan.

Väliaikainen sulkeminen tulee merkitä selkeästi ja sen on oltava selvästi nähtävissä myös pimeään aikaan.

Väylän väliaikaisesta sulkemisesta on ilmoitettava väylän ylläpitäjälle sekä tiedotettava laajemmin veneilijöille internetissä ja paikallislehdessä.

7. Luvanhaltijalla on oikeus tehdä merialueelle tarvittavat väliaikaiset sillan rakentamista tukevat rakenteet, jotka on purettava töiden päätyttyä.
8. Nykyisen sillan ja työsiltojen rakenteet on purettava työselostuksen mukaisesti. Töiden suorittamisesta aiheutuneet roskat on kerättävä pois vesi- ja ranta-alueilta. Rakenteiden purkujätteet on toimitettava paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.
9. Jos työt tehdään vesialueen ollessa jäässä, on kohdat, joissa työn vuoksi jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.

10. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Luvanhaltijan on varmistettava, että merialueelle ei jää rakentamisvaiheen rakenteita tai materiaaleja.

4.3.3 Kunnossapito

11. Luvanhaltijan on huolehdittava rakenteiden kunnossapidosta asianmukaisesti.

4.3.4 Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi

12. Luvanhaltijan tulee selvittää työalueilla olevat johdot, kaapelit ja putket. Työt on tehtävä niitä vaurioittamatta.

13. Jos valittavat työmenetelmät tulevat aiheuttamaan runsasta samentumista, on ennen kyseisten töiden aloittamista asennettava luvanhaltijan selityksen mukaisesti silttiverhous.

Silttiverhous on asennettava ja ankkuroitava siten, että se pysyy paikoillaan sekä vedenvirtauksen että vedenkorkeuden vaihtelujen aikana. Suojaverho on merkittävä asianmukaisesti, sen toimivuutta on tarkkailtava ja mahdolliset vauriot siinä tai sen ankkuroinnissa on korjattava viipymättä.

14. Täyttömateriaalien pölyämistä tulee tarvittaessa estää kastelemalla massoja.

4.3.5 Tarkkailu

15. Luvanhaltijan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia vedenlaatuun hakemuksen liitteenä olevan 30.1.2024 päivätyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailu on aloitettava ennen vedenlaatuun vaikuttavien töiden aloittamista.

4.3.6 Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

16. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kolmen vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin kuuden vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa ja väliaikainen käyttöoikeus raukeavat.

4.3.7 Ilmoitukset

17. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueelle, Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Liikenne- ja viestintävirastolle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille vesi- ja maa-alueiden omistajille.

18. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Porin kaupungille ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Liikenne- ja viestintävirastolle.

5 Ratkaisun perustelut

5.1 Hankkeen tarkoitus ja hankkeesta saatava hyöty

Nykyinen Kappelinsalmen ratasilta ei vastaa rataliikenteen tarpeita, minkä vuoksi silta on uusittava. Uusi silta on kantavuudeltaan nykyistä parempi sekä leveämpi. Hanke parantaa tavaraliikenteen sujuvuutta Pori-Mäntyluoto-Tahkoluoto-rataosuudella ja logistiikan kilpailukykyä Tahkoluodon satamissa sekä lisää radan liikenneturvallisuutta.

Hanke ei ole alueella voimassa olevan Tahkoluoto 73 asemakaavan vastainen eikä siltapaikalla ole vireillä olevia asemakaavoja.

5.2 Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Hankkeesta aiheutuvat haitat ovat rakentamisaikaisia ja siten ohimeneviä. Hanke aiheuttaa rakentamisen aikaista haittaa raideliikenteelle, sillä raide-liikenne katkeaa väliaikaisesti Tahkoluoto-Mäntyluoto välisellä rataosuu-
della.

Siltapaikalle asennettavat työnaikaiset rakenteet ja työvaiheet edellyttävät sillan alittavan veneväylän väliaikaista sulkemista, mikä vaikuttaa kielteisesti väylää käyttävään veneliikenteeseen. Venereitin, jonka mitoitussyväys on 1,0–1,2 m, sulkeminen aiheuttaa haittaa niille vapaa-ajan veneilijöille, joille venereitin mitoitussyväys ja sillan alikulkukorkeus on riittävä. Tahkoluoto-Reposaari-venereitin sulkeminen on kuitenkin rajattu viikkaimman veneilykauden ulkopuolelle. Lisäksi sulkeminen ei muutoinkaan veneilykaudella muodosta täydellistä estettä veneilylle, koska veneilijöillä on mahdollisuus kiertää hankealue käyttäen muita väyliä.

Aluehallintovirasto on mahdollistanut sillan alittavan venereitin väliaikaisen sulkemisen veneliikenteeltä, jotta sillanrakennuksessa välttämättömät toimenpiteet voidaan tehdä turvallisesti ja mahdollisimman yhtäjaksoisesti.

Nykyisen sillan purkaminen ja uuden sillan rakentaminen voivat aiheuttaa työnaikaista merialueen samentumista sekä vedenalaista melua. Väylävirasto on selityksessään todennut, että hankkeessa tullaan käyttämään silttiverhousta voimakkaasti samentumista aiheuttavien työvaiheiden aikana. Aluehallintovirasto ottaa asian huomioon lupamääräyksessä 13. Lisäksi vesi- ja ranta-alueelle päätyneet roskat tai muut purkujätteet on siivottava välittömästi pois vedestä lupamääräyksen 8 mukaisesti.

Siltojen paalutustyö aiheuttaa vedenalaista melua, joka voi karkottaa kaloja työmaan läheisyydessä. Paalutustyön arvioidaan olevan melko lyhytaikaista ja sijoittuvan alueelle, jossa se ei merkittävästi aiheuta haittaa kalastolle tai kalastukselle.

Vesilain 2 luvun 7 § edellyttää, että rakennustyöt on kaikissa hankkeissa toteutettava siten, että haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Luvanhaltija on vastuussa hankkeesta aiheutuvasta edunmenetyksestä. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvanhaltija on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

5.3 Natura 2000 -verkoston kohteet, luonnonarvot ja meren- ja vesienhoitosuunnitelma

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita tai muita suojelualueita tai luonnonarvoja, joihin hanke vaikuttaisi. Hankealue ei sijaitse myöskään IBA, FINIBA- tai MAALI-alueella.

Aluehallintoviraston tarkastamien tietojen mukaan siltapaikan läheisyydessä ei ole tiedossa havaintoja uhanalaisista lajeista, joihin hankkeella voisi olla kielteisiä vaikutuksia. Koska rakentamisen yhteydessä ei ruopata merenpohjaa, katsotaan vaikutukset vesieliöstöön hyvin vähäisiksi. Myöskään yleistä etua valvova Varsinais-Suomen ELY-keskus ei ole katsonut hankkeesta lausumista tarpeelliseksi luonnonsuojelun osalta. Päätöksen mukaisesti toteutettuna hankkeella ei ennalta arvioiden ole huomattavia vahingollisia vaikutuksia hankealueen tai sen välittömän lähialueen linnustolle, kalastolle eikä muulle vesieliöstölle.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen ja hyvä kemiallinen tila vesimuodostumissa viimeistään vuonna 2027. Hanke sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella Kuuskarinselän vesimuodostumassa. Kolmannen vesienhoidon suunnittelukauden luokittelussa vesimuodostumien ekologinen tila on tyydyttävä. Hankkeen vaikutukset ulottuvat myös Eteläselän vesimuodostumaan, jonka ekologinen tila on välttävä. Vesimuodostumien kemiallinen tila on hyvää huonompi. Hankkeella ei ole vaikutuksia vesimuodostuman ekologiseen tilaan eikä sen osatekijöihin tai kemialliseen tilaan, koska hankkeen vaikutukset ovat työnaikaisia ja rajoittuvat suppealle alueelle.

Hanke ei vaikeuta Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoidon toimenpideohjelman vuosille 2022–2027 suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista eikä heikennä niiden vaikuttavuutta. Hanke ei heikennä meriympäristön tilaa merenhoidossa tarkasteltavien laadullisten kuvaajien

osalta. Hanke ei vaikeuta Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa 2022–2027 asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

5.4 Käyttöoikeuden myöntäminen

Hakemuksessa on todettu, että uuden sillan rakentamiseen tarvittavan maa-alueen työnaikaisesta haltuunotosta tullaan sopimaan maanomistajan kanssa. Mahdollista sopimusta ei ole hakemuksen mukana.

Vesilain mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ja ratkaistava kysymys käyttöoikeuden perustamisesta sekä käyttöoikeuden perustamiseen liittyvistä korvauksista viran puolesta. Siksi aluehallintovirasto myöntää luvanhaltijalle väliaikaisen käyttöoikeuden hakemuksessa esitettyyn hankkeen tarvitsemaan maa-alueeseen kiinteistöstä Pori I 6309-430-1-18 vesilain 2 luvun 13 a §:n perusteella. Aluehallintovirasto katsoo kuitenkin, että lyhytaikaisesta käyttöoikeudesta ja ennalleen palautettavasta alueesta ei aiheudu kiinteistön omistajalle korvattavaa vahinkoa käyttöoikeuden myöntämisen takia.

5.5 Luvan myöntämisen edellytykset ja intressivertailu

Hankkeesta aiheutuu huomattavaa yleistä etua sekä väliaikaista yleisen ja yksityisen edun menetystä raideliikennekatkon ja sillan alittavan veneväylän väliaikaisen sulkemisen aikana. Haitat ovat kuitenkin rakentamisen aikaisia ja ohimeneviä.

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hankkeesta yleisille tai yksityisille edulle saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Luvan myöntämisen edellytykset ovat siten olemassa.

6 Vastaus lausunnoissa ja muistutuksessa/mielipiteessä esitettyihin vaatimuksiin

Aluehallintovirasto ottaa annetut lausunnot huomioon lupamääräyksistä ja niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

Muistutuksesta/mielipiteestä aluehallintovirasto toteaa, että hanke on tärkeä kuten myös sen turvallinen toteuttaminen. Veneväylän väliaikaisesta sulkemisesta on määrätty lupamääräyksessä 6 ja sulkua on rajattu vilkkaimman veneilykauden ulkopuolelle. Sekä työturvallisuuden että hankkeen ympäristövaikutusten vähentämisen vuoksi sillan rakentamisaikaa ei ole rajattu kokonaan veneilykauden ulkopuolelle. Syysmyrskyissä kiintoaineen ja roskien ynnä muiden leviämisen sekä mahdollisen siltiverhouksen toimivuuden hallinta on erittäin haasteellista.

7 Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 2 luvun 13 a §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 8, 10, 11 ja 18 §, 11 luvun 21 §

8 Päätöksen täytäntöönpano

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

9 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 4 560 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista heinä-joulukuussa vuonna 2023 annetun valtioneuvoston asetuksen (867/2023) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.3 taulukon mukaan siltaa koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 3 800 euroa. Koska asian käsittelyn vaatima työmäärä ylittää taulukossa mainitun, maksu peritään 20 % suurempana.

10 Tiedottaminen

10.1 Päätös

Väylävirasto
Porin kaupunki
Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
Liikenne- ja viestintävirasto
Suomen ympäristökeskus

10.2 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi).



Tieto kuulutuksesta julkaistaan Porin kaupungin verkkosivuilla.

11 Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

12 Liite

Valitusosoitus

13 Asian käsittelijät

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Erja Tasanko ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Sanna Eronen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.



VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **4.7.2024**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia

prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.

- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.



Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ESAVI/41890/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/41890/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Eronen Sanna 27.05.2024 08:50

Ratkaisija Tasanko Erja 27.05.2024 08:17